

Gazeta Powiatowa

powiatu świętochłowskiego.

Świętochłowice, dnia 1-go marca 1930 r.

Wychodzi co sobotę. Redaktor: Siwy, dyrektor biur, Wydział Powiatowy Świętochłowice.

Telefon: Król. Huta 1605, 1611, 1612, 1646, 1647; Katowice 99.

Treść:

1. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa o urzędowym badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa w kraju. (ciąg dalszy.)
2. Rozporządzenie Ministra Skarbu w sprawie opłat za paszporty na wyjazd zagranicę.
3. Dot. zamianowania zastępcy Naczelnika Urzędu okręgowego w Łazienkach
4. Komunikat.
5. Inzeraty.

DZIAŁ URZĘDOWY

1.

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa

z dnia 29. stycznia 1929 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o urzędowym badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa w kraju.

(Ciąg dalszy)

Załącznik Nr. 2 do rozp. Min. Roln. z dnia 29 stycznia 1929 r. (poz. 305).

Sposób urzędowego badania przed ubojem.

§ 1.

Po stwierdzeniu gatunku i stanu odżywienia zwierzęcia lekarz weterynaryjny (ogładczy), uwzględniając oznaki zdrowia zwierzęcia (załącznik Nr. 1), winien najprzód dokonać ogólnych oględzin zwierzęcia.

W razie podejrzanych objawów należy stwierdzić, czy chodzi o chorobę zaraźliwą, podlegającą obowiązkowi zgłaszania, czy też o zaburzenie w ogólnym stanie zdrowia. Należy przytem zwracać uwagę, że poważnie chore zwierzęta zwieszają głowę i uszy, są ociężałe, zdradzają niepokój, trzęsa

się, wzrok mają zamglony i są obojętne na otoczenie; podstawa i chód takich zwierząt są zwykle chwiejne.

W razie zauważenia wyżej wymienionych objawów należy zmierzyć wewnętrzną ciepłotę ciała, mając na względzie, że nawet bardzo ciężko chore zwierzęta w niektórych wypadkach mogą wykazywać ciepłotę niższą od normalnej.

W razie zauważenia nieprawidłowych ruchów (kulawizna i t. p.), należy zbadać dokładnie racice, kości i stawy.

§ 2.

W toku badania powierzchni ciała u wszystkich zwierząt, z wyjątkiem świń, należy stwierdzić, czy skóra jest elastyczna, przesuwalna, czy daje się łatwo ująć w fałdy i czy fałdy zaraz się wygładzają. Następnie należy się upewnić, czy na skórze niema wyrzutów, owrzodzeń lub ran, zwłaszcza przenikających do kości, stawów i wewnętrznych jam ciała oraz czy z owrzodzeń lub ran nie wydziela się ropny lub posokowaty wysięk.

Dalej należy stwierdzić barwę spojówek, błon śluzowych jamy gębowej, nosa, odbytu i sromu. Zabarwienie czerwone lub żółte wskazuje na poważniejszą chorobę; przekrwienia i wybroczyny — na węglik, posocznicę i ropnicę; blade zabarwienie — na niedokrwistość lub inne poważniejsze choroby przewlekłe.

§ 3.

Przy badaniu narządów trawienia należy zwracać uwagę, czy i w jaki sposób zwierzę przyjmuje karmę. Sucha, gorąca śluzawica u bydła rogatego lub suchy, gorący ryj u świń, silnie wypełniony brzuch, brak ruchów żwacza i brak przeżuwania,

u bydła rogatego, owiec i kóz, jak również nieprawidłowa barwa i spistość kału wskazują na choroby narządów trawienia lub inne ogólne zaburzenia. Należy dokładnie zbadać odbył i ogon w celu stwierdzenia, czy niemu rozwolnienia lub czy w kale nie znajdują się skrzepy błony śluzowej, ropa i t. p.

§ 4.

Przy badaniu narządów oddechowych lekarz weterynaryjny (ogłądacz) winien mieć na uwadze, że przyspieszony lub utrudniony oddech przy znacznym rozszerzeniu nozdrzy silnym poruszaniu skrzydełek nosowych i ostro uwidaczniających się ruchach słabizny, a także wypływ z nosa, kaszel, zwłaszcza głuchy i stłumiony, bolesny lub drażliwy wskazują na schorzenie płuc lub inne poważniejsze choroby.

§ 5

Cuchnący, ropny lub posokowaty wypływ z pochwy lub z zdolnego kąta szpary sromowej wskazuje na choroby macicy. Należy jednak mieć na uwadze, że wypływ z pochwy może mieć również miejsce u zwierząt zdrowych (załącznik Nr 1 pkt. 5). Na wypływ z pochwy wskazywać może również zabrudzenie ogona.

§ 6

Przy badaniu poszczególnych gatunków zwierząt należy zbadać ze szczególną uwagą te narządy, w których najczęściej uwidocznione są objawy chorób właściwych tym zwierzętom.

Przeoczenia przy badaniu przed ubojem chorób zwierzęcia połączonych z zaburzeniem w ogólnym stanie zdrowia i podwyższoną ciepłotą ciała, w szczególności zaś przy schorzeniach narządów rodnych, przewodu pokarmowego, stawów, kości, racic i pępownicy mogą spowodować niebezpieczne zachorowania ludzi, którzy spożyli mięso z takiego zwierzęcia, zwłaszcza, że u zwierząt dotkniętych takimi chorobami nikt nie zauważa się żadnych zmian lub tylko nieznaczne.

§ 7

Przy badaniu bydła rogatego należy zwracać szczególną uwagę na następujące objawy:

- gorące obrzęki w różnych miejscach powierzchni ciała przy ciężkich chorobach zaraźliwych, a mianowicie przy węgliku, szelstnicy, zarazie dziczyzny i bydła rogatego i t. p.;
- zimne, ciastowate obrzęki na podgardlu połączone z dusznością — przy przenikaniu ohcych ciał z żołądka do jamy piersiowej;
- kuławinę — przy pryszczycy, schorzeniach kości, stawów i racic; kuławizna wymaga w każdym wypadku dokładnego zbadania racic;
- ślinienie lub mlaskanie, pęcherze lub wrzody na błonie śluzowej jamy gębowej przy pryszczycy i księgosuszu;
- twarde guzki w języku lub twarde obrzmienie całego języka albo szczęki — przy promienicy
- wypływ z nosa i silne łzawienie przy księgosuszu, a także przy złośliwym katarze głowy, przy którym występuje zwykle zmętnienie rogówki oka;

g) przyspieszony i utrudniony oddech, krótki, bolesny i przytłumiony kaszel przy gruźlicy i zarazie płucnej;

h) wypływ ropny lub posokowaty ze sromu i pochwy z obrzękiem i zaczerwienieniem błon śluzowych przy schorzeniach macicy;

i) pęcherzyki lub małe płaskie wrzodki na zewnętrznych narządach płciowych przy otręciu

j) pęcherzyki na strzykach wymion przy przyszcycach; niebolesne guzy lub stwardnienia jednej lub więcej ćwiartek wymienia z powiększeniem gruczołów chłonnych wymienia przy gruźlicy; gorące obrzmienia jednej lub więcej ćwiartek wymienia, połączone z zaburzeniem w ogólnym stanie zdrowia przy ciężkich i niebezpiecznych schorzeniach wymienia.

§ 8.

Przy badaniu koni należy zwracać szczególną uwagę na następujące objawy:

a) wypływ z nosa lub twarde powiększenie gruczołów podszczękowych; wrzody lub blizny na błonach śluzowych nosa, jak również wrzody na skórze przy nosaciznie;

b) wyrzuty na skórze połączone z silnym swędzeniem przy świerzbie;

c) gorące obrzmienia stawów, ścięgien i kopył lub głębokie cuchnące rany połączone z zaburzeniem w ogólnym stanie zdrowia przy posocznicy i ropnicy.

§ 9.

Przy badaniu cieląt należy zwracać szczególną uwagę na następujące objawy:

a) obwisłość pępka, zawartość w nim ropy lub posoki, obrzęki stawów połączone z kuławizną i ogólnym zaburzeniem w stanie zdrowia przy posocznicy, ropnicy w następstwie schorzeń pępownicy;

b) wciągnięcie brzucha, zanieczyszczenie ogólna kałem, płynny cuchnący kał barwy szarej, niekiedy z domieszką krwi w połączeniu z ogólnym zaburzeniem w stanie zdrowia przy schorzeniach przewodu pokarmowego, zapaleniu otrzewnej i innych chorobach, powodujących niezdatność mięsa do spożycia.

§ 10.

Świnie przy cięższych zachorzeniach nie zwracają uwagi na otoczenie, zagrzebują się w ściółkę i mają ogon opuszczony. Przy szczegółowym badaniu należy zwracać uwagę na następujące objawy:

a) plamy barwy równomiernie ciemno-czerwonej, blednące pod naciskiem palca, na skórze szyi, uszu, brzucha i wewnętrznej powierzchni ud, rozszerzające się na całą powierzchnię ciała przy różycy;

b) ostro ograniczone kropkowate lub większe zaczerwienienia, nie znikające i nie blednące pod naciskiem palca, na głowie, grzbiecie, zewnętrznej stronie kończyn, a niekiedy i na całej powierzchni ciała przy pomorze lub zarazie świń;

c) plamy okrągłe lub czworokątne na różnych miejscach powierzchni ciała przy pokrzywce;

- d) głośnie kwiczenie w razie spędzenia, ostrożny chód, kulawizna, krwawienie z racić — przy przyszczycy;
- e) obrzmienie gardła i gruczołów podszczękowych przy wągliku;
- f) obrzmienie całej głowy, uszu, szyi, łopatek przy posocznicy ropnicy w następstwie ran kłasnanych;
- g) obrzmienie stawów — przy gruźlicy lub chrońniczej postaci zarazy świń.

§ 11.

Przy badaniu owiec należy zwracać szczególną uwagę na następujące objawy:

- a) wybroczyny na błonach śluzowych, gorące obrzęki pod skórą — przy wągliku;
- b) wyrzuty na skórze w miejscach pokrytych wełną, połączone z silnym swędzeniem, wypadaniem wełny kłaczkami, miejscami, krótsza lub wytarta wełna — przy świerzbie;
- c) wyrzuty lub brunatno-czarne strupy na częściach skóry, mniej pokrytych wełną, łzawienie wypływ z nosa, ościeżalność — przy ospie owczej;
- d) zimne, niebolesne, ciastowate obrzęki pod szyją, bledność błon śluzowych — przy przewlekłych chorobach spowodowanych przez różnego rodzaju pasożyty;
- e) kulawizna — przy przyszczycy.

§ 12.

Przy badaniu kóz należy zwracać uwagę na te same objawy jak przy badaniu u owiec (§ 11); świerzb i ospa u kóz nie należą do chorób podlegających obowiązkowi zgłoszenia.

(Ciąg dalszy nastąpi)

2.

Rozporządzenie

Ministra Skarbu w porozumieniu
z Ministrem Spraw Wewnętrznych

z dnia 29. stycznia 1930 r.

w sprawie opłat za paszporty na wyjazd zagranicę.

Na zasadzie art. 1 i 4 ustawy z dnia 17. lipca 1924 r. w sprawie opłaty za paszporty na wyjazd zagranicę (Dz. U. R. P. Nr. 69, poz. 672), art. 13 ustawy z dnia 31. lipca 1919 r. o tymczasowej organizacji władz i urzędów skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 391) oraz zgodnie z § 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 24. października 1928 r. o przekazaniu wojewodom i Komisarzowi Rządu m. st. Warszawy niektórych decyzji Ministra Spraw Wewnętrznych (Dz. U. R. P. Nr. 95, poz. 841) zarządza się co następuje:

§ 1.

1. Opłaty za paszporty na wyjazd zagranicę z terminem ważności do jednego roku wynoszą:

- a) za paszport, uprawniający do jednorazowego wyjazdu zagranicę, względnie za każde zezwolenie na ponowny wyjazd . . . . . zł 100

b) za paszport, uprawniający do wielokrotnych wyjazdów zagranicę . . . . . zł 250

c) za paszport ulgowy, uprawniający do jednorazowego wyjazdu zagranicę w celach przewidzianych w art. 2 ustawy z dnia 17. lipca 1924 r. wzgl. na każde ulgowe zezwolenie na ponowny wyjazd . . . . . zł 25

d) za paszport ulgowy, uprawniający do wielokrotnych wyjazdów zagranicę w celach, o których mowa pod c) . . . . . zł 150

e) za paszport ulgowy, uprawniający do jednorazowego wyjazdu zagranicę w celach, przewidzianych w art. 3 ustawy z dnia 17. lipca 1924 r., względnie za każde ulgowe zezwolenie na ponowny wyjazd . . . . . zł 20

f) za paszport ulgowy, uprawniający do wielokrotnych wyjazdów zagranicę w celach, o których mowa pod e), lub wydawane na zasadzie § 8 . . . . . zł 100

g) za paszport w celach żeglarskich (§ 3) . . . . . zł 3

2. paszporty wystawione emigrantom (w rozumieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11. października 1927 r. o emigracji Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 799) przez powiatowe władze administracji ogólnej na mocy zaświadczeń, wydawanych przez Urząd Emigracyjny, ekspozytury tegoż Urzędu lub państwowe urzędy pośrednictwa pracy i opieki nad wychodźcami (komunalne urzędy pośrednictwa pracy w województwie śląskim) są bezpłatne.

§ 2.

Opłaty ulgowe, przewidziane w § 1. ust. 1 punkt c) i d) będą stosowane przez powiatowe władze administracji ogólnej po stwierdzeniu potrzeby wyjazdu w celach handlowych lub przemysłowych.

§ 3.

1. Opłaty ulgowe, przewidziane w § 1 ust. 1 punkt g), będą pobierane przez powiatowe władze administracji ogólnej tylko od:

a) żeglarzy, o ile pływają na statkach zapisanych w przystaniach, znajdujących się na obszarze Państwa Polskiego i ich rodzyn, mieszkających stale na tych statkach oraz niezbędnej załogi.

b) pilotów, zatrudnionych na statkach krajowych o ile posiadają, legitymację na prawo wykonywania tego zawodu, wystawioną przez polskie urzędy wodne (zarządy dróg wodnych i inspekcje dróg wodnych), na podstawie zaświadczeń, wystawianych przez właściwe urzędy wodne (zarządy dróg wodnych i inspekcje dróg wodnych), stwierdzających prawo do ulgi.

2. Wydane za powyższą opłatą paszporty upoważniają będą ich posiadaczy do wielokrotnego przekraczania granicy drogą wodną i dwukrotnego na innej drodze.

2. Przepisy niniejszego paragrafu nie naruszają postanowień, uregulowanych umowami międzynarodowymi.

§ 4.

1. Opłaty ulgowe, przewidziane w § 1 ustęp 1 punkt e) będą stosowane przez powiatowe władze administracji ogólnej względem osób, udających się zagranicę w celach

- a) kształcenia się w szkołach średnich ogólnokształcących, zawodowych i wyższych, na podstawie dowodów stwierdzających przyjęcia do danego zakładu lub studjowania w danym zakładzie, względnie dowodu uzależniającego przyjęcie od osobistego zgłoszenia się,
- b) prowadzenia badań naukowych na podstawie zaświadczeń władz i instytucji państwowych, organizacji naukowych lub naukowo — zawodowych,
- c) leczenia się, o ile dana osoba przedstawia zaświadczenie, stwierdzające konieczność przeprowadzenia kuracji zagranicą, wystawione przez lekarza powiatowego lub też, o ile chodzi o osoby wojskowe w czynnej służbie, komisyjnie przez szpital wojskowy, a potwierdzone przez szefa sanitarnego okręgu, a powiatowa władza administracji ogólnej w porozumieniu z właściwym urzędem skarbowym stwierdzi jej niezamożność,
- d) towarzyszenia niezamożnej osobie chorej, o ile konieczność opieki w podróży jest stwierdzona przez lekarza powiatowego względnie dla osób wojskowych w czynnej służbie, jak wyżej pod c),
- e) uczestniczenia w zebraniach międzynarodowych, zawodach sportowych, zjazdach naukowych i t. p. na podstawie zaświadczeń Ministerstwa Skarbu.
- f) społecznych, o ile osoby te delegowane są przez instytucje państwowe lub samorządowe.

2. Osoby wymienione w ust. 1 punkt a), b), e) i f) mogą być również zupełnie zwolnione od opłat paszportowych według uznania wojewody (Komisarza Rządu) w porozumieniu z prezesem izby skarbowej.

§ 5.

1. W razie bezwzględnej konieczności wyjazdu niezamożnych osób w sprawach rodzinnych, majątkowych lub innych bardzo ważnych osobistych, może im być po stwierdzeniu niezamożności (w porozumieniu z właściwym urzędem skarbowym), przyznana przez powiatowe władze administracji ogólnej ulga w opłacie, przewidziana w § 1 ust. 1 punkt e), a nawet w wyjątkowych warunkach mogą być zupełnie zwolnione od opłaty

2. Jeżeli wyjazd jest nagłym, powiatowa władza administracji ogólnej może przyznać warunkowo ulgę wymienioną w ustępie 1 - szym z tem, że w razie późniejszego stwierdzenia, iż osoba wyjeżdżająca nie jest niezamożną, winna ona będzie w terminie 3-tygodniowym po powrocie z zagranicy uiścić opłatę do wysokości wymienionej w § 1 ust. 1 punkt a).

§ 6.

Osobom, udającym się zagranicę służbowo, na skutek polecenia przełożonej władzy państwowej, powiatowe władze administracji ogólnej wystawią w trybie przyspieszonym bezpłatnie paszporty, uprawniające do jednorazowych wzgl. wielokrotnych wyjazdów zagranicę

§ 7.

1. Cudzoziemcy, którzy wyjeżdżają z Rzeczypospolitej na podstawie dokumentów, wystawianych przez polskie władze państwowe, a uprawniających tylko do wyjazdu, wolni są od opłat przewidzianych w niniejszem rozporządzeniu.

2. We wszystkich innych wypadkach stosują się do cudzoziemców, wyjeżdżających zagranicę na podstawie dokumentów, wystawionych przez polskie władze państwowe, przepisy o opłatach, przewidziane w niniejszem rozporządzeniu.

§ 8.

W wypadkach zasługujących na wyjątkowe uwzględnienie powiatowe władze administracji ogólnej będą mogły, chociażby strona nie mogła zadośćuczynić wszystkim wymogom przez niniejsze rozporządzenie przewidzianym, pobrać na podstawie decyzji wojewody (Komisarza Rządu) w porozumieniu z prezesem odnośnej izby skarbowej za paszporty, uprawniające do jednorazowego lub wielokrotnego wyjazdu za granicę ulgową opłatę w wysokości zł 20 względnie zł 100, a nawet zupełnie zwolnić od opłaty za paszport.

§ 9.

Wojewoda (Komisarz Rządu) może zwrócić opłatę za niewykorzystany w terminie ważności paszport zagraniczny, o ile strona udowodni, iż ważne powody stały na przeszkodzie wyjazdowi, względnie różnicą między opłatą normalną a ulgową o ile ulga zostanie później przez władze przyznana.

§ 10.

Niewykorzystany w terminie ważności paszport może być bez dodatkowej opłaty przedłużony przez powiatową władzę administracji ogólnej o ile posiadacz jego udowodni, iż ważne powody stały na przeszkodzie wyjazdowi

§ 11.

Poza opłatami, przewidzianymi niniejszem rozporządzeniem, opłatami na koszt blankietów paszportowych oraz opłatami stemplowymi od podań i załączników nie wolno pobierać żadnych innych opłat na jakikolwiek cel przy wydawaniu paszportów.

§ 12.

Uiszczoną w myśl niniejszego rozporządzenia opłatę należy uwidocznic na paszporcie

§ 13.

Przy przedłużaniu paszportów należy pobierać takie same opłaty, jak przy wystawieniu nowego paszportu.

§ 14.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie po upływie 14-tu dni od dnia ogłoszenia.

Równocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych z dnia 27 lutego 1928 r. w sprawie opłat za paszporty na wyjazd zagranicę (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 191).

Kierownik Ministerstwa Skarbu: *Ignacy Matuszewski*
Minister Spraw Wewnętrznych: *H. Józewski*

3.

Ogłoszenie.

Dot: Zamianowania, zaprzysiężenia i wprowadzenia w Urząd zastępcy naczelnika urzędu okręgowego w Łagiewnikach.

Reskryptem Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego L. ad. 2148/29 z dnia 30 stycznia 1930 zamianowany został zastępca naczelnika urzędu okręgowego Łagiewniki Dr. med. p. Kazimierz Sobol.

Zaprzysiężenie oraz w prowadzenie w urząd wymienionego nastąpiło dnia 20. lutego 1930.

Świętochłowice, dnia 20 II. 1930.

**Przewodniczący
Wydziału Powiatowego**

WZ.

(—) Korol

✱ KOMUNIKAT ✱

4.

Powiatowa Komisja do badania cen w Świętochłowicach na posiedzeniu z dnia 26 lutego 1930 r. ustaliła następujące ceny orientacyjne w detalu:

Mąka i pieczywo:

mąka żytnia 70% 1 kg. 39 groszy
chleb 1 kg. 39 „

(pozostałe pozycje porównaj cennik z dnia 19. lutego 1930 r. — Gazeta Powiatowa Nr. 8 poz.9.)

Mięso i wyroby mięsne;

porównaj cennik z dnia 19. lutego 1930r.
Gazeta Powiatowa Nr. 8 poz. 9.

Towary kolonialne:

porównaj cennik z dnia 19. lutego 1930r.
Gazeta Powiatowa Nr. 8 poz. 9.

✱ OGŁOSZENIA ✱

5.

Kamieniołomy Miast Małopolskich

Sp. z O. O. w Krakowie

Telefon 3440,1322

Łomy Porfirowe w Miękinii:

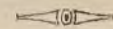
Wszelkiego rodzaju materiały drogowe
jakoteż drobny tłuczeń do betonów

Łomy dolomitowe w Libiążu:

Kamień łamany i ciosany do budowl.

Łomy andezytowe w Kluszkowcach pod Chorsztynem

Wszelkiego rodzaju materiały drogowe.
Kamień łamany i ciosany do budowl.

Biura Centralnego Zarządu:

Krakow, ul. Mikołajska 6/1 piętro

✱ Śląski ✱ Przemysł Kamienny Katowice

Dostawa

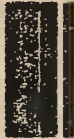
granitu, bazaltu, porfiru, sienitu, szarogłazu beskického i dolomitu z własnych i przez nas reprezentowanych kamieniołomów, kostki brukowe wszelkich rodzaj, krawężniki, schody i płyty chodnikowe, żwir, piasek i szlakę wysokopieczoną.

Katowice, ulica Kopernika 3.

Telefon 362, i ul. Marsz. Piłsudskiego 32 tel. 2768

Adres telegraficzny:

Śląski Przemysł Kamienny, Katowice Kopernika 3

FABRYKA
STEMPLI

BRACIA
SCHOLZ

DAWNIET: MAKŚ MANN

KATOWICE
UL. POZTOWA Nr. 10.

Górnośląskie Towarzystwo Budowlane

Tel. Król. Huta 1466 Spółka Akcyjna Tel. Król. Huta 1466

Wielkie Hajduki, ul. Długa 53.

Roboty budowlane pod- i nad-
ziemne Roboty żelbetonowe
Budownictwo przemysłowe

Budowa mostów, silosów,
rezerwarów, Zakładanie

fundamentów na niepew-
nych gruntach, Zabijanie

pali drewnianych i beto-
nowych, Budowa pieców

przemysłowych i kominów.

Budowlana i meblowa stolarnia
Górnośląskie Towarz. Budowlane Sp. Akc.
Niestrój.

Inż. Hk. Kowarzyk i Inż. Wł. Braun

Łomy bazytu Niedźwiedzia-Góra / w Tenczynku, st. Krzeszowice

Biuro: Kraków-Dębniaki, willa „Sylwan“

Poleca

wszelkiego rodzaju materiały drogowe i do wyrobów
betonowych, jak szutru, grysy i grysiki kalibrowe i do
~~~~~ dróg bitumicznych grysiki szlachetne ~~~~~